

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.10.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	29.06.2022
Avaldamismärge:	RT I, 16.10.2019, 2

Põhjaveevaru hindamise kord, nõuded põhjaveevaru hindamise ja hüdrogeoloogilise uuringu aruande kohta ning põhjaveevaru kehtestamise aluseks olevate andmete koosseis

Vastu võetud 15.10.2019 nr 55

Määrus kehtestatakse [veeseaduse](#) § 204 lõike 7 alusel.

§ 1. Määruse eesmärk

Määruse eesmärk on kehtestada nõuded põhjaveevaru hindamise ja hüdrogeoloogilise uuringu aruande (edaspidi *uuringuaruanne*) kohta, et vältida põhjavee liigvähendamist ning saavutada või säilitada iga põhjaveekogumi hea seisund.

§ 2. Põhjavee tarbevaru T

(1) Põhjavee tarbevaru T on kasutamiseks tagatud veehulk, mis on hinnatud töötavate puurkaevude tegeliku veevõtu või hüdrogeoloogilise uuringu puurkaevude pikaajaliste katsepumpamiste andmete põhjal.

(2) Põhjavee tarbevaru T uuritakse detailsusega, mis võimaldab määrata:

- 1) põhjaveevaru toiteallikaid;
- 2) uuritava veekihi hüdrogeoloogilisi omadusi;
- 3) põhjaveekihi piiritingimusi, sealhulgas lamava ja lasuva vettpidava kihi hüdrogeoloogilised omadused, mattunud orud, rikkevööndid ja pinnaveekogud;
- 4) põhjavee kvaliteedi vastavust joogivee, tootmisvee või mineraalvee kvaliteedinõuetele;
- 5) põhjavee kvaliteedi püsivust arvutusliku kasutamise aja jooksul;
- 6) veehaarde sanitaarkaitseala või toiteala ulatust ning vajalikke kitsendusi neil aladel;
- 7) veehaaret ohustavate objektide keskkonnaseisundit ja nende korrastamise nõudeid;
- 8) põhjaveevaru kasutamistingimusi.

(3) Põhjavee tarbevaruga T tuleb arvestada:

- 1) veeloa ja muude keskkonnalubade andmisel;
- 2) veehaarete kavandamisel, projekteerimisel ja rajamisel.

§ 3. Põhjavee prognoosvaru P

(1) Põhjavee prognoosvaru P on kohaliku omavalitsusüksuse haldusterritooriumi või kehtestatud põhjaveevaruga ala eeldatav veehulk, millega tuleb arvestada piirkonna planeeringute ja arengukavade koostamisel, keskkonnalubade andmisel ning veehaarete projekteerimisel.

(2) Põhjavee prognoosvaru P määratakse hüdrogeoloogilise modelleerimise teel geoloogilise kaardistamise, põhjaveeseire ja töötavate veehaarete andmete alusel.

(3) Põhjavee prognoosvaru P uuritakse detailsusega, mis võimaldab hinnata põhjavee kvaliteedi vastavust joogivee, tootmisvee või mineraalvee kvaliteedinõuetele ja põhjavee kvaliteedi püsivust arvutusliku kasutamisaaja jooksul.

§ 4. Põhjaveevaru hindamiseks kogutavad andmed ja vajalikud tegevused

(1) Põhjaveevaru hindamiseks tuleb määrata ja piiritleda põhjaveevaruga ala ulatus ning koostada selle kaardikiht geoinfo töötlemist võimaldavas vormis.

(2) Põhjaveearu hindamiseks põhjaveearuga alal tehakse hüdrogeoloogiline uuring, mis sisaldab vähemalt järgmisi tegevusi:

- 1) põhjavee loodusliku ressursi hindamine;
- 2) põhjavee keemilise tüübi määramine ja kvaliteedi hindamine, arvestades vee kasutamise otstarvet ja kasutatava põhjaveekogumi keemilist seisundit;
- 3) hüdrogeoloogiliste parameetrite, sealhulgas põhjaveekihi toitumistingimuste määramine;
- 4) põhjaveekihi piirtingimuste, sealhulgas lamava ja lasuva vettpidava kihi hüdrogeoloogilised omadused, rikkevõndid, pinnaveekogud ja maismaaökosüsteemid, määramine;
- 5) põhjaveest sõltuvate vee- ja maismaaökosüsteemide kirjeldamine;
- 6) inimtegevuse tõttu põhjaveele avalduva koormuse kirjeldamine;
- 7) põhjavee seisundit ohustavate saasteainete kindlaksmääramine;
- 8) põhjaveearu arvutamine;
- 9) põhjaveearu kasutamise mõju hindamine olemasolevatele veehaaretele, sealhulgas üksikmajapidamiste kaevudele, ehitistele ning põhjaveest sõltuvatele vee- ja maismaaökosüsteemidele;
- 10) põhjavee ja sellest sõltuvate vee- ja maismaaökosüsteemide seisundi jälgimiseks seirenõuete määramine;
- 11) põhjaveearu kasutamise soovitude väljatöötamine;
- 12) keskkonnanäesmärkide täitmise tagamise meetmete määramine;
- 13) põhjaveearu hindamise uuringuaruande koostamine.

(3) Põhjaveearu hindamiseks tehtud hüdrogeoloogiline uuring peab tõendama, et põhjaveearu kasutamise aja jooksul ei toimu põhjavee liigvähendamist ega halvene põhjavee seisund.

(4) Põhjaveearu arvutatakse kuupmeetrites ööpäevas arvutusliku kasutusajaga 10–30 aastat.

(5) Põhjaveearu arvutatakse eraldi põhjavee kasutamise eesmärgi – joogivesi, tootmisvesi, põllumajandustootmises kasutatav vesi, mineraalvesi – järgi.

§ 5. Pumpamiskatsed

(1) Lisaks käesoleva määruse § 4 lõikes 2 sätestatule tuleb põhjavee tarbevaru hindamiseks teha pumpamiskatseid, kui pole piisavalt andmeid põhjaveearu hindamiseks. Pumpamiskatsed dokumenteeritakse ja tulemused lisatakse uuringuaruandele.

(2) Pumpamiskatse kestus peab olema piisav põhjaveearuga ala põhjavee hüdrogeoloogiliste parameetrite usaldusväärseks hindamiseks.

§ 6. Veeproovide võtmine

(1) Kui põhjaveearu hindamiseks ei ole piisavalt andmeid põhjavee kvaliteedi kohta, tuleb võtta täiendavaid veeproove.

(2) Veeproovid võetakse põhjavee keemilise tüübi määramiseks, põhjaveekogumi kvaliteedinäitajate väärtuste ja põhjavees sisalduvate saasteainete määramiseks.

(3) Kui põhjaveearu hinnatakse joogivee või mineraalvee tarbeks, tuleb võtta lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatutele veeproovid, arvestades joogivee ja mineraalvee kvaliteedinõudeid.

(4) Kui põhjavee tarbevaru hinnatakse tootmisvee saamiseks, tuleb lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud näitajatele võtta veeproovid tootmisvee kohta esitatud nõuete kohaselt.

(5) Põhjaveearu hindamiseks kasutatavate viimaste veeanalüüside tulemustest ei tohi olla möödunud rohkem kui kaks aastat.

§ 7. Üldnõuded uuringuaruande kohta

(1) Hüdrogeoloogilise uuringu tulemused esitatakse uuringuaruandes, mis koosneb tekstist ning teksti- ja graafilistest lisadest.

(2) Uuringuaruande peab sisaldama töö tellija ja tegija kohta vähemalt järgmist teavet:

- 1) põhjaveearu hindamise tellija nimi ja kontaktandmed;
- 2) põhjaveearu hindaja nimi ja kontaktandmed;
- 3) põhjaveearu hindaja hüdrogeoloogiliste tööde tegevusloa number ja loa andmise aeg;
- 4) kui põhjaveearu hindamiseks on võetud veeproove, siis veeproovivõtja nimi ja kontaktandmed ning veeproovivõtja atesteerimistunnistuse number ja andmise aeg;
- 5) põhjaveearu hindamise lähteülesanne ja põhjavee kasutamise otstarve.

(3) Uuringuaruande peab sisaldama vähemalt käesoleva määruse §-s 4 sätestatud uuringute kokkuvõtet ja tulemusi. Kui põhjaveearu hindamiseks võeti veeproove, siis peab uuringuaruande sisaldama ka nende analüüsitulemusi.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatule peab uuringuaruande sisaldama põhjaveearu arvutamise meetodika kirjeldust ja arvutuskäiku. Hüdrogeoloogilise modelleerimise teel tehtud arvutuse korral

peab uuringuaruande sisaldama ka mudeli parameetrite kirjeldust, kasutatud tarkvara nimetust, arvutuste ning prognooside usaldusväärsuse analüüsi.

(5) Uuringuaruandele lisatakse põhjaveevarude jaotuse tabel, mis on koostatud põhjaveevaru kehtestamise aluseks olevate andmete koosseisu põhjal.

§ 8. Täiendavad nõuded uuringuaruande kohta

(1) Uuringuaruandes peavad olema lisaks käesoleva määruse §-s 7 nõutud teabele järgmised andmed ja osad:

- 1) sissejuhatus;
- 2) kehtivad põhjaveevarud ja veevõtt;
- 3) põhjaveevaru vajadus uuritava alal;
- 4) piirkonna hüdrogeoloogilised tingimused;
- 5) ülevaade varem tehtud hüdrogeoloogilistest uuringutest ja põhjaveevaru uurituse hinnang, sealhulgas hinnang varasemate tööde kohta;
- 6) põhjaveevaru uuringu käigus tehtud tööde kirjeldused;
- 7) olemasolevate veehaarete kirjeldused ja nende seisukorra hinnang;
- 8) veekihi hüdrogeoloogiliste parameetrite määramise või täpsustamise meetodika kirjeldus ja arvutuskäik ning tulemused;
- 9) uuringu käigus võetud veeproovide tulemused;
- 10) põhjavee kvaliteedi iseloomustus, kokkuvõtte põhjavee keemilistest näitajatest ja põhjavee keemilises koostises toimunud muutustest ning põhjavee kvaliteedi muutuste prognoos kehtestatud veevarude kohasel veevõtul;
- 11) põhjaveevaru arvutamiseks koostatud põhjaveemudeli kirjeldus ja asjakohane informatsioon, et tõestada koostatud põhjaveemudeli sobivust põhjaveevaru arvutuse vajadusteks;
- 12) põhjaveevaru arvutus;
- 13) veetasemete muutuste prognoos kehtestatud veevarude kohasel veevõtul ja veevõtu mõju hinnang teistele veehaaretele;
- 14) ettepanekud veehaarete jätkusuutlikkuse tagamiseks ja seireks ning soovitud veehaarete kasutamiseks;
- 15) sanitaarkaitseala ja toiteala kirjeldus;
- 16) põhjaveevaru kehtestamise ettepanek;
- 17) kokkuvõtte koos soovitude ja ettepanekutega;
- 18) kasutatud trükiste ja käsikirjaliste materjalide loetelu.

(2) Uuringuaruandele lisatakse vajaduse korral sanitaarkaitseala suurendamise projekt või toiteala sanitaarkaitseala projekt.

§ 9. Põhjaveevaru hindamise kord

(1) Uuringuaruande esitatakse põhjaveekomisjonile läbivaatamiseks ja heakskiitmiseks elektrooniliselt.

(2) Põhjaveekomisjoni istungil, kus vaadatakse läbi uuringuaruande, osaleb ka aruande koostaja.

(3) Põhjaveekomisjon vaatab uuringuaruande läbi ja kontrollib põhjaveevaru hindamiseks kasutatud meetodi ja esitatud põhjaveevarude jaotamise põhjendatust 30 päeva jooksul aruande esitamisest arvates.

(4) Kui uuringuaruande ei ole koostatud nõuetekohaselt, tagastab põhjaveekomisjon selle koostajale ja annab vähemalt 30 päeva puuduste kõrvaldamiseks. Kui puuduseid tähtaja jooksul ei kõrvaldata, jätab põhjaveekomisjon uuringuaruande heaks kiitmata.

(5) Põhjaveekomisjon teeb uuringuaruande alusel põhjaveevaru kehtestamise ettepaneku keskkonnaministrile kümne tööpäeva jooksul põhjaveekomisjoni sellekohase otsuse tegemisest.

(6) Põhjaveevaru hindamise uuringuaruande esitatakse koos lisadega kümne tööpäeva jooksul pärast põhjaveevaru kehtestamise otsuse tegemist Keskkonnaagentuurile, kes kannab selle asjakohasesse registrisse kümne tööpäeva jooksul, ning Eesti Geoloogiateenistuse geoloogiafondi.

§ 10. Põhjaveevaru kehtestamise aluseks olevate andmete koosseis

Põhjaveevaru kehtestamise aluseks olevate andmete koosseis on järgmine:

- 1) põhjaveevaruga ala;
- 2) põhjaveekiht;
- 3) puurkaevu keskkonnaregistri number;
- 4) põhjavee kasutamise otstarve;
- 5) põhjaveevaru kogus kuupmeetrites ööpäevas;
- 6) põhjaveevaru arvutuslik kasutusaeg.

Rene Kokk

Minister

Meelis Münt
Kantsler